

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. An accusator criminis morte digni contrahat irregularitatem ratione homicidij publicâ auctoritate facti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. II.

*An accusator criminis morte digni
contrahat irregularitatem ratione ho-
moris publicae auctoritate
facti*

Accusans aliquem de crimine, morte puniendo, si eum criminaliter accusat ad publicam vindictam, & non tantum civiliter ad privatum interesse, ac mors ex illius accusatione sequatur, irregularis fit, non obstante inuili protestatione, quod non petat, ut morte puniatur, (neque enim in accusantis talis potestate est, qua poena accusatus puniendus sit, sed vel à Jure statuta est, vel in arbitrio Judicis posita) cum sponte & liberè h. e. talis in iudicio criminaliter actio sententiae Judicis, iustae quidem, ad mortem tamen condemnati, cooperetur. Quòd si tamen Clericus injuriam à Laico passus, coram Judice saeculari, de crimine tali, laicum accuset, civiliter quidem, petendo damni illati recompensationem, Judex autem contra eum ad mortis usque sententiam procedat, non erit Clericus ob mortem accusati hujus irregularis, etiam si prouiderit, à Judice mortis poenam infligendam, modò expressè & exterius protestetur in ipso iudicio, quòd non velit agere criminaliter, neque petat vindictam criminis, sed civiliter tantum ad damni sui reparationem, *e. Posulasti 21. h. t. c. Pralatis 2. eodem in 6.* (ne si omnino suos malefactores accusare non possint Clerici, nimia deus laicis licentia ad vexandos Clericos; & protestatio talis in iudicio civiliter intentato interposita satis caveat lenitati &

mansuetudini status clericali) unde etiam ipse Clericus ream laicum debere, Judici tradere, locum, ubi lateat, indicare &c. potest, ad damnum laici sui reparandum, & cum expressè, exterius protestatione, absque irregularitatis incurrendo periculo, cum enim accusatio in tali casu, & cum tali protestatione sit licita, erunt etiam alia media ad hunc finem necessaria, prout etiam colligitur ex *c. Tuas 19. §. ad ultimum h. t. & quamvis sit. c. 2. in d. titulum de Clericis loquatur, quòd non fiant irregulares, si civiliter tantum ad sua damna reparanda accuserit, etiam si Judex accusato mortem per sententiam iustam inferat, rectè tamen alij constitutionem hanc etiam ad laicos extendunt, qui civiliter tantum ad suam profectum accusant laicum, quem postmodum Judex mortis sententiam pronit, modò etiam illi dicto modo protestentur, quòd ad vindictam languant nolit agere, sed civiliter tantum ad sua jura retinenda, vel damna reparanda, neque tamen talis protestatio parabit illum, & ab irregularitate securum faciet, qui de injuria vel damno, non sibi, sed alteri illato accusat aliquem, cum jura tantum eum vellet ad irregularitate excusatum, qui de sui malefactoribus &c. emendam sibi fieri, & prouideri vult. Cum enim defectio proprii juris sit maxime naturalis, consequenter facilius etiam à Jure conceditur. Sunt tamen plures etiam casus, in quibus protestatio necessaria non est. Primò scilicet quando necessaria est accusatio, vel denuntiatio ad impediendum v. g. reipublica damnum, quòd*

aliter impediti non potest. Secundò si quis accuset aliquem de crimine levi, ex quo tamen occasionem sumit Judex propter alia crimina gravia, aliunde nota, occidere accusatum. Tertio si Judex ex propria malitia, & culpa excedat limites justitiæ punitivæ in occidendo reo, qui ad multam tantum pecuniariam fortasse condemnandus fuisset. Quarto si ob contumaciam condemnatus accusatus, quam prævidere non potuit accusator. Quintò denique si coram Inquisitionis tribunali, vel coram alio iudice Ecclesiastico accusatio instituat, cum enim hic ad sanguinis sententiam procedere non possit, frustranea esset protestatio.

§. III.

Quenam persona præter Judicem, & accusatorem fiant irregulares ratione homicidij talis publicæ auctoritate, & iuste commissi.

PRIMò dubitatur de testibus, utrum illi, si in causa sanguinis testentur, irregulares fiant? cui dubio *re.* fieri eos irregulares, si in causa criminali, criminaliter acta, contra accusatum, testimonium ferant, & mors exinde sequatur, sive Clerici, sive Laici illi fuerint, sive protestati fuerint, sive non, cum protestatio in tali casu, ubi quis ferendo testimonium movet Iudicem ad ferendam mortis sententiam, & consequenter moraliter in mortem condemnati influit, sit contraria factò, non autem sunt irregulares, si pro innocentia accusati, vel in causa civiliter intentata, testimonium ferant, etiam si ex alijs deinde motivis ad mortem con-

Compend. Pirking.

demnet accusatum Iudex, cum in tali casu non sint causa moralis movens Iudicem ad ferendam mortis sententiam.

Secundò dubitatur de Adocato, an si contra accusatum in causa sanguinis patrocinetur pro accusatore, irregularis fiat, si postmodum sententia mortis & mors accusati sequatur. *re.* fieri irregularem in tali casu, etiam si inutiliter protestatus fuerit, cum in tali casu valde efficaciter ad sententiam influat, prout sumitur etiam ex *cit. c. 2. h. t. in 6.* si tamen pro reo stet advocatus, & eum defendat, reus autem nihilominus condemnatur, immunis est ab irregularitate, ob contrarium fundamentum: sicut etiam non sit irregularis, si pro reo steterit, accusator tamen, eò quòd succumbat, pœnâ talionis puniatur, cum in tali casu non tam ad punitionem accusatoris, quàm ad innocentiam rei defendendam concurrerit.

Tertio dubitatur de illis, qui in loco supplicij assistunt executioni sententiæ capitalis, utrum incurrant hi irregularitatem. *re.* si assistant tantum spectandi causa, nullam incurrunt irregularitatem; si verò assistant, ut sua præsentia auctoritatem præstent executioni supplicij, vel cooperentur, incurrunt irregularitatem, quia in illo casu nihil ad occisionem illam concurrunt, concurrunt autem in casu posteriori: putant tamen aliqui, Clericis *c. pen. Ne Clerici vel Monachi &c.* simpliciter prohibitum esse, non quidem graviter, secluso scandalo, sine rationabili causa assistere, & spectare cruentæ talis sententiæ executionem.

Ddd dd

☉(o)☉

§. II.